

Изложение за положението на българитѣ

Мемоарѣтъ, подаденъ отъ делегатитѣ на представителитѣ на великитѣ сили въ Лондонъ (авг. 1876); неговото същественно съдържание. — Какво искать българитѣ. — Какво сж искали още да знаятъ нѣкои европейски държавници; отговоръ на тѣхнитѣ питання въ брошурата „България“, съставена отъ Марко Балабановъ, Лондонъ 15—27 окт. 1876.

Българскитѣ делегати, посетили европейскитѣ дворове и явили се предъ Царя-Освободителя, извършиха едно голѣмо и хубаво дѣло. Както на кжсо имъ забележилъ князь Горчаковъ, „тѣ изпълнили една длъжностъ къмъ отечеството си“, ще прибавя, тѣ я изпълниха напълно сполучливо. Тѣ имаха голѣми неприятности, въ Цариградъ имъ правиха нѣкои пакости (д-ръ С. Чомаковъ¹⁾ и др.), въ Лондонъ единъ председателъ на туркофилски клубъ (Bacıy Balurka. G. W. Sclair) ги титудува „чорбаджии“ и имъ отрича правото да представляватъ българския народъ, защото не показвали отъ него своитѣ пълномощия; но вънъ отъ тѣзи „дребни закачки“ тѣ навсѣкжде отъ официални и неофициални лица бивали посрещани като истински български делегати, каквито бѣха въ действителностъ.

Тѣ подадоха на всички посланици на великитѣ сили, още бидейки въ Лондонъ, единъ кратъкъ, но съдържателенъ „Мемоаръ“²⁾ (носещъ дата августъ 1876 г. Цариградъ) по френски, въ който се излагатъ изпъкнало неволитѣ, теглилата на българския народъ, извършенитѣ надъ него жестокости, продължавани да се вършатъ и по време на тѣхната обиколка. Мемоарѣтъ почва

¹⁾ За това съобщава самъ М. Балабановъ въ своята „Страница“. Той печата и писмото на Т. Бурмовъ до него, съ което му се известява, че „имало нѣкои извратени умове“ измежду цариградскитѣ българи, които се съединявали да работятъ заедно съ турцитѣ противъ правдата, противъ човѣщината и многострадалния нашъ народъ“. Други писма, пише Балабановъ, ни донасяха, че г. Чомаковъ ходилъ не веднѣжъ съ други единъ българинъ при Екзарха да го убеждава, дори съ заплашване, да пише официално на Портата, че нито той, нито българскиятъ народъ сж изпращали делегати по Европа противъ турското правителство, но Екзархътъ отклонилъ да направи това“.

²⁾ Балабановъ, „Страница“, стр. 139. Мемоаръ представенъ въ името на българския народъ на шестѣхъ велики сили чокровителки на източнитѣ християнски народи.